

De Vredetelex is het driemaandelijkse bewegingsblad voor leden van vzw Vrede. Hiermee houden we u op de hoogte van interessante activiteiten, campagnes en standpunten van de vredesbeweging
Nog geen lid? Surf naar www.vrede.be/lid

EDITO

GEEN MILITARISERING TEN KOSTE VAN SOCIALE BESCHERMING!

Weinigen hier die de uitspraken van VS-presidentskandidaat Trump ernstig nemen. Maar zijn recente dreiging dat NAVO-landen met te weinig militaire investeringen 'ten prooi mogen vallen aan de Russen', heeft het debat over de Belgische militaire uitgaven hoog op de politieke agenda gekatapulteerd.

Op enkele maanden van de verkiezingen uiten leger top en de meeste Vlaamse partijen zich als overtuigde voorstanders van een pak meer middelen voor het Belgisch leger. Alarmerende uitspraken wekken de indruk dat het Belgisch leger op droog zaad zit als gevolg van jarenlange politieke verwaarlozing. Dat is enorm bij de haren getrokken.

De COVID-pandemie, noch de budgettaire gevolgen van de stijgende energieprijzen hebben verhinderd dat de militaire uitgaven op zes jaar tijd met 40% zijn gestegen. Volgens de NAVO gingen de Belgische militaire uitgaven -in constante cijfers- sinds 2017 onafgebroken de hoogte in: van 3,8 miljard euro naar 5,3 miljard euro tegen halfweg 2023. (In reële cijfers, van 3,9 naar 6,6 miljard euro!) Bovendien keurde de Belgische Kamer in 2022 een programmawet goed voor militaire investeringen de komende jaren ter waarde van 10 miljard euro. De wet volgde amper vijf jaar na een eerder gestemde militaire programmawet met een enveloppe van 9,2 miljard euro. Er zijn weinig sectoren die op zo'n korte tijd zo goed bediend werden, hoewel de noden bij tal van openbare diensten hoog zijn.

De jaarlijkse bijeenkomst van de Algemene Vergadering van het NAVO-parlement op 19 februari was het geschikte moment voor N-VA-politicus Theo Francken -die ondervoorzitter is van dat parlement- om zijn mantra te herhalen dat België veruit tekortschiet: "Elk land heeft na de Russische invasie in Oekraïne een versnelling hoger geschakeld en de defensie-uitgaven opgekrakt, behalve België". Dat is dus niet correct.

Het is wel zo dat België ver verwijderd is van de NAVO-norm die stelt dat 2% van het bruto binnenlands product (BBP) naar 'defensie' moet gaan. Volgens minister van Defensie Ludvine Dedonder (PS) zal ons land in 2024 afklokken op 1,24% van het BBP. Als de NAVO-norm de maatstaf is, in plaats van wat werkelijk nodig is voor een rationeel alomvattend veiligheidsbeleid, is dat onvoldoende. In absolute cijfers is het beeld veel genuanceerder. Dan bevindt België zich qua militaire uitgaven in de betere middenmoot (14e plaats op 31 NAVO-landen) - op ongeveer gelijke hoogte als

Denemarken, Finland met zijn geroemd leger, en het veel grotere Roemenië.

Het probleem met de NAVO-norm is dat een rijk land meer moet ophoesten, terwijl dat niets zegt over de militaire slagkracht in functie van de reële dreigingen, die momenteel sterk worden opgeklopt. Zo lijkt het wel bijna alsof Rusland ons land elk moment kan binnenvallen. In werkelijkheid zit Rusland vast in het Oekraïense oorlogsmoeras en beschikt het niet over het vermogen om zich ook nog eens in een militair avontuur te storten met een NAVO-lidstaat (en zo automatisch met alle NAVO-lidstaten). Toch wordt van het angstklimaat gebruik gemaakt om militariseren te bevorderen.

De huidige regeringspartijen beslisten in 2022 om het militair budget tegen 2035 op te trekken tot 2% van het BBP. In huidige termen betekent dat 5 miljard euro extra. Elk huishouden zou jaarlijks 1.000 euro extra belastingen moeten betalen om dat te financieren. In aanloop naar de verkiezingen pakt Open VLD nu uit met een voorstel om het budgettaire traject in te korten en de 2%-norm al in 2029 te bereiken, zodat we "onze burgers, ons grondgebied, onze waarden en onze economie kunnen beschermen". De partij denkt daar de middelen voor te zullen vinden met vage maatregelen als een "versterkt activeringsbeleid" en "besparingen op het overheidsapparaat".

Als het van Vlaams Belang en N-VA afhangt -die beide ook versneld naar de 2% willen- zijn de vereiste miljarden makkelijk te rapen bij de sociale uitgaven. Theo Francken stelt het volgende lijstje voor: structurele bezuinigingen op ontwikkelings samenwerking en asiel en migratie, de bevestiging van het leefloon, snoeien in de gezondheidszorg en de verkoop van het overheidsaandeel van 25% in Brussels Airport.

De centrumlinkse regeringspartijen blijven voorlopig opvallend stil over hoe ze de stijging voor defensie gaan bekostigen. Ze bevinden zich in een vervelende spreidstand. Door zich akkoord te verklaren met meer militaire uitgaven, creëerden ze een opportuniteit voor partijen die al jaren pleiten om te snoeien in de sociale uitgaven. En dat in een context van een begroting die nu al erg rood kleurt. Er mag niet langer in deze val worden getrap.

Wie streeft naar maatschappelijk welzijn, moet zich verzetten tegen de militariseringslogica. Links moet met een duidelijk antwoord komen om te vermijden dat we de militaire industrie gaan vetmesten ten koste van de sociale bescherming.

VOOR GELIJKE RECHTEN NU!

Na het succes van extreemrechts in Nederland, kan 2024 het jaar worden waarin extreemrechts ook in België doorbreekt. In Vlaanderen staat extreemrechts op de drempel van de macht, waarbij de kans bestaat dat het cordon sanitaire op Vlaams of lokaal niveau wordt gebroken. In Wallonië dreigt de doorbraak van de nieuwe extreemrechtse partij Chez Nous, surfend op het Franse electorale succes van Le Pen.

Extreemrechtse partijen en organisaties zaaien actief haat. Hun vertegenwoordigers krijgen hoe langer hoe meer spreekruimte in de mainstream media. Stigmatiserende en polariserende uitspraken vinden ook hun weg naar traditionele partijen, waardoor haatspraak wordt genormaliseerd. Maar het blijft niet bij woorden. Racisme is een dagelijkse realiteit voor steeds meer mensen die gediscrimineerd worden op basis van vermeende afkomst of huidskleur. Ook het fysieke geweld en de structurele uitsluiting nemen toe. Moskeeën, synagogen en grafstenen worden beschadigd. Dit geweld en het onrecht vallen niet te relativëren.

Gelijke rechten zijn verre van een realiteit -niet in de letter, noch in de praktijk- voor heel wat mensen die dagdagelijks bijdragen aan onze samenleving. Talloze getuigenissen, cijfers en onderzoeken tonen aan dat nog steeds veel werkgevers, immokantoren en overheidsinstellingen mensen ongelijk behandelen. Mensen met een andere nationaliteit en mensen zonder wettige verblijfsdocumenten, kunnen niet genieten van dezelfde basisrechten of bescherming door onze overheid, getuige de vluchtelingenopvangcrisis. Maar ook wie hier al generaties lang leeft en werkt, wordt nog te vaak als tweederangsburger beschouwd. Racisme en discriminatie ontnemen mensen de mogelijkheid om zich volwaardig te ontwikkelen als persoon, maar ook om bij te dragen aan en zich deel te voelen van de samenleving. Discriminatie maakt mensen kwetsbaar voor allerlei vormen van uitbuiting en geweld. Racisme zet burgers tegen elkaar op. Daar worden we allemaal slechter van.

Racisme en discriminatie ondergraven de empathie en de solidariteit die het ons mogelijk maken om samen op te komen tegen onderdrukking en voor rechtvaardigheid. Wij vechten tegen discriminatie net omdat we vinden dat rechten en een gelijke behandeling voor iedereen de norm zouden moeten zijn. Hoe meer kwaliteitsvolle jobs, woningen, scholen en wijken er zijn voor iedereen, hoe minder kans discriminatie krijgt. Hoe meer gelijke rechten gegarandeerd zijn -zoals gelijk loon voor gelijk werk- hoe minder kans op structurele discriminatie en uitbuiting.

We kunnen dit enkel bereiken als we daar met velen, en samen, voor opkomen. Vanuit deze sociale en inclusieve visie op antiracisme, willen we burgers, vakbonden en andere middenveldorganisaties verbinden om echte verandering af te dwingen. Racisme en discriminatie moeten overal worden aangepakt. We willen dat antiracistische educatie een vaste plaats krijgt in de scholen en op de werkvloer. Daarnaast vinden we dat de overheid gelijke rechten voor iedereen moet garanderen, en ook actief afdwingen. Om deze eisen kracht bij te zetten trekken we zondag 24 maart door de straten van Brussel. Voor gelijke rechten, en tegen racisme en discriminatie!

TWEE JAAR OORLOG IN OEKRAÏNE: VERWERP DE MILITAIRE LOGICA!

Op 24 februari ging de oorlog in Oekraïne zijn derde jaar in. De vredesbeweging benadrukt de noodzaak van een onmiddellijk staakt-het-vuren, zodat er ruimte wordt gecreëerd voor onderhandelingen die moeten leiden tot een rechtvaardige en duurzame vrede. Vrede is niet alleen mogelijk, maar noodzakelijk.

De Russische agressie in Oekraïne heeft zich ontwikkeld tot een ware loopgravenoorlog. Ondanks de militaire impasse blijft het oorlogsgeweld even dodelijk en destructief. Volgens officiële VS-bronnen zouden er aan beide kanten samen al rond de 200.000 doden zijn gevallen, zowel soldaten als burgers. Het aantal gewonden wordt op 300.000 geschat. Eén op de vier kinderen in Oekraïne heeft nood aan dringende humanitaire hulp. Er zijn al zeker voor 380 miljard euro aan vernietigingen aangebracht in het land.

Van bij het begin van de illegale Russische invasie sturen de NAVO-landen, waaronder België, militaire steun naar Oekraïne. Die steun breidde zich gestaag uit naarmate het conflict verder aansleepte. Ook het type geleverd militair materieel veranderde: de wapens werden zwaarder en offensiever. Bovendien werden wapens met verarmd uranium naar Oekraïne geëxporteerd, evenals clustermunities, wat verboden is onder het internationaal recht.

Terwijl de tactische strijd over de verdediging en inname van het volgende stadje de krantenkolommen vult, is er geen enkel perspectief op een totale militaire overwinning, ondanks de aanhoudende stroom aan NAVO-steun richting Kiev. Ondertussen zijn de menselijke, maatschappelijke en milieukosten van het conflict enorm, en verergeren ze dag na dag.

Na twee jaar is het overduidelijk geworden dat de louter militaire aanpak weinig vooruitzichten biedt op vrede. Tegelijkertijd zien we bij alle betrokken partijen dat er nauwelijks inspanningen worden gedaan om via diplomatieke weg een einde te maken aan de vijandelijkheden. Integendeel. Het mantra van de strategen en de politici blijft: meer wapens, betere wapens en sneller geleverd! Ook de westerse belofte om tegen 2025 F16-gevechtsvliegtuigen te leveren aan Oekraïne, toont aan dat de geesten nog steeds gedrenkt zijn in militarisme en allesbehalve rijp voor een onderhandelende politieke oplossing.

Het wordt nochtans hoog tijd om de uitzichtloosheid van het huidige oorlogsbeleid te erkennen. De wapens moeten het zwijgen worden opgelegd. De oorlog moet worden stopgezet om verder bloedvergieten te voorkomen. Het beschermen van levens en het verhinderen van verdere vernietigingen moeten dringend de belangrijkste politieke en diplomatieke prioriteiten worden. De veiligheid van heel Europa -inclusief Rusland- kan alleen worden verzekerd door een onderhandeld akkoord dat rekening houdt met de veiligheidsbelangen van alle betrokken landen.

Het ontbreekt momenteel aan de politieke wil om de diplomatieke stappen te zetten die tot een staakt-het-vuren, laat staan duurzame vrede en gemeenschappelijke veiligheid, kunnen leiden.

Even belangrijk als een staakt-het-vuren, is solidariteit. Solidariteit met de families die de oorlog ontvluchten, solidariteit met gewetensbezwaarden aan beide zijden van de frontlinie, en solidariteit met iedereen die hier en elders opkomt voor een rechtvaardige en duurzame vrede.

KORT

Boek: 'Gaza. Een geschiedenis van kolonisatie'

In het boek 'Gaza. Een geschiedenis van kolonisatie' verschaffen Ludo De Brabander en Soetkin Van Muylen de broodnodige historische context bij de gruwelijke genocide die aan de gang is in Gaza en bij het bredere conflict in Palestina. Dit abc van de Palestijnse tragedie, uitgegeven door EPO, is beschikbaar in de betere boekhandel of kan worden besteld via olga@vrede.be

Oproep tot solidariteit!

De gebeurtenissen in de Gazastrook beroeren. Over heel de wereld eisen mensen een rechtvaardige oplossing voor de reeds decennia aanhoudende crisis, te beginnen met een onmiddellijk staakt-het-vuren en een stopzetting van de genocide in Gaza. Sluit je aan bij deze eis en toon je solidair met de Palestijnen: *Informeer jezelf over de Palestijnse kwestie en de Israëlische bezettingspolitiek.

zelf iets in jouw gemeente.

*Steun de BDS-campagne! De boycot, desinvestering en sancties-campagne is een door Palestijnen geïnitieerde, vreedzame verzetbeweging voor vrijheid, rechtvaardigheid en gelijkheid. Meer info: www.bdsmovement.net *Doneer aan UNRWA, het VN-Vluchtelingenagentschap voor Palestijnen, dat dringende humanitaire noodhulp biedt in Gaza: www.unrwa.org

Nationale manifestatie 'Justice for Palestine!'

'Stop de genocide in Gaza!' en 'Basisrechten voor de Palestijnen!' zijn de ordewoorden van de nationale betoging op zondag 17 maart in Brussel. Meer info: www.vrede.be

Nationale manifestatie tegen racisme!

Zondagmiddag 24 maart betogen we in Brussel voor gelijke rechten, en tegen (structureel) racisme en discriminatie. Locatie: Albertinaplein, Centraal-Station, Brussel. Meer info: www.vrede.be of www.platform2103.be

KLNDR

MEER INFO
WWW.VREDE.BE
OP DE HOOGTE BLIJVEN VAN DE KALENDER? SCHRIJF JE IN OP DE DIGITALE NIEUWSBRIEF VIA VREDE.BE!

DI 05/03	VREDESACADEMIE: NUCLEAIRE MYTHES www.vrede.be - Gent	VOORMING
WO 06/03	NAAR EEN MENSELIJK EN WERKEND EUROPEES ASIELBELEID www.11.be - Vlaanderen	WEBINAR
DO 07/03	SHE THEY US + NAGESPREK www.deroma.be - Antwerpen	DOCUMENTAIRE
VR 08/03	STAKING EN BETOGING VOOR VROUWENRECHTEN www.vrede.be - Gent	EVENEMENT
DI 12/03	VREDESACADEMIE: NUCLEAIR KOLONIALISME www.vrede.be - Gent	VOORMING
DO 14/03	GAZA. EEN GESCHIEDENIS VAN KOLONISATIE www.avansa-brugge.be - Brugge	BOEKVOORSTELLING
ZA 16/03	CONGO AAN ZET www.broederlijkdelen.be - Brussel	EVENEMENT
ZO 17/03	NATIONALE MANIFESTATIE 'JUSTICE FOR PALESTINE!' www.vrede.be - Brussel	ACTIE
ZO 24/03	NATIONALE MANIFESTATIE TEGEN RACISME www.vrede.be - Brussel	ACTIE

Check geregeld onze kalender op WWW.VREDE.BE voor nieuwe acties en activiteiten!

